

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 226. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167180766144/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

stilles fra den menneskelige Kundskab derved, at denne erlanges ved menneskelig Blik af Guds Ord og er en blot historisk Kundskab, ved hvilken Mennesket bliver i sin Ondskab; den guddemmelige Oplysning derimod virkes af den Hellig Mand ved Ordet, hvis Kraft erjares i Hjertet, og begynder at borttage Viljens Gjenstridighed. Og at Oplysningen i denne Forstand virkelig staar paa flette Fødder, det har jeg sandelig oft for tidlig faaet at erfare i min ny Menighed."

"Deres og Menighed", afbrød den sporede Mand, "maa da formodentligen ligge enten paa venstre Haand strax naar man kommer over Stadbroen paa Christianshavn, eller ogsaa Forringsvejen imellem Vester og Nørre Port?"

"Om saa var", svarede den gejstlige, "saa farubder jeg, at det ikke vilde vare længe, før end jeg vilde blive nødt til at arbejde paa Deres Oplysning."

Alle saa' paa den sporede Mand, men han, som vidste, at det stred aldeles imod Selanitendighed og Moden at blive rodt, i hvad for en Forfatning man end maatte sættes, tog Ordet ganske rolig: "Naar jeg skal sige mine Tanter om Oplysningen, saa tror jeg, at den er saa god, som man kan ønske sig den, undtagen i Skoffenet. Men ved mange Lejligheder maatte man ønske, at der kunde tilvejeskringes lidet mere Rørle. Ser det for Exempel ikke afskyeligt ud i Komedien Ringen, hvor Preisier og Hjelstruu maa lade, som de ikke kan se hinanden, uagter ethvert Menneske paa Partetteret kan se dem begge to? Ligeledes gaar det i Figaros Giftermaal; men aldrig skal man nævne mig nogen Komedie, hvor jo Theatret har været lyst nok; derimod mørkt nok, det er Sagen."

Der tav han, og saa' sig om, men ingen vilde se.

Min Herre vendte sig nu til den gejstlige med disse Ord: "De maa forlade mig, det var ikke i den Forstand, jeg tog Ordet Oplysning, da jeg før fort siden nævuede det. Jeg

paa venstre Haand s i v. (aa henholdsvis Tegthuset og Biskopet (Saaretsken)